

Külföldi illetőségű örökhagyó, belföldi részesedés:

- fennáll-e illetékkötelezettség? -

Öröklési illetékkötelezettség tekintetében alapvető és egyszerű szabálynak hangzik, hogy Magyarországon akkor esik egy ingó vagy ingatlan illetékkötelezettség alá, amennyiben az belföldi hagyatékként minősíthető. Ez a minősítés azonban nem mindig evidens: mi a helyzet az olyan esetekben, amikor egy külföldi illetőségű magánszemély örökhagyó tulajdonában álló belföldi társaság részesedéséről (pl.: részvény, üzletrész), vagy belföldi vállalkozással szembeni követelésről kell eldönteni, hogy belföldi hagyatékról van-e szó?

Az alábbiakban erre adunk egyértelmű választ.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 2.§ (1) bekezdése értelmében „*az öröklési illetékre vonatkozó rendelkezéseket a belföldön levő hagyatékra minden esetben alkalmazni kell.*” Azonban arra vonatkozóan, hogy pontosan mi számít belföldi hagyatéknak, sem az Illetéktörvény és a kapcsolódó Nagykommentár, sem a Hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény, továbbá az Európai Parlament és a Tanács 2012. július 4-i 650/2012/EU rendelete sem tartalmaz egyértelmű rendelkezéseket.

Egy ingatlan, vagy egy birtokba vehető ingóság esetén egyértelműen megállapítható, hogy belföldi hagyatékról van-e szó, hiszen egy ingatlan esetében annak fekvési helye egyértelműen meghatározható, valamint az is, hogy egy birtokba vehető dolog hol van az öröklési illetékkötelezettség keletkezésének pillanatában. Ugyanakkor, ahogy azt a fentiekben is említettük, előfordulhatnak olyan esetek, amikor ennek eldöntése nem magától értetődő.

Olyan esetekben például, amikor egy külföldi illetőségű, elhunyt magánszemély belföldi társaságban lévő részesedésének, vagy adott esetben ezen társasággal szembeni követelésének (például: kölcsönnyújtásból származó követelés) öröklése történik, elsőre kérdésesnek tűnhet, hogy

alkalmazni kell-e az Illetéktörvény szabályozását, mivel nem bizonyos, hogy adott esetben belföldi hagyatéknak minősíthető. Ilyen lehet például egy külföldi, elhunyt állampolgár által, magyarországi vállalkozásnak nyújtott hitelkövetelés esete, vagy külföldi elhunyt állampolgár által tulajdonolt, magyarországi cégben lévő részesedésének öröklése, amely részesedés egyébként a külföldi állampolgár lakhelyétől eltérő ország tőzsdéjén érhető el.

Ebből adódóan a való életben is előfordulhatnak olyan esetek, amikor a belföldi hagyatéknak egyértelmű kritériumainak hiányában a besorolás (belföldi hagyatékként történő minősítés) nem tisztázott.

A minősítéshez első körben a Hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvényt kell figyelembe venni (a továbbiakban Hetv.). A hagyatéki eljárást főszabály szerint a közjegyző folytatja le (Hetv. 3. § (1)), kivéve, ha a törvény egyes eljárási cselekményekre a jegyzőnek ad hatáskört (Hetv. 3. § (2)). Az eljárás lefolytatására az illetékességet a Hetv. 4. § (1) rendezi.

A hagyatéknak leltározását a törvényben [21. § (2) – (3)] meghatározottak kivételével a jegyző végzi.

A Hetv. 20. § (1) bekezdésének értelmében leltározni kell a hagyatékban lévő

- a) belföldön fekvő ingatlant,
- b) belföldi cégjegyzékbe bejegyzett gazdasági társaságban, illetve szövetkezetben fennálló tagi (részvényesi) részesedést,
- c) lajstromozott vagyontárgyat (amely olyan ingó dolog vagy jog, amelyre vonatkozóan a tulajdonjog vagy a lajstromozott jog megszerzését belföldön vezetett közhiteles nyilvántartásba történő bejegyzés igazolja), valamint
- d) az ingó vagyont, ha értéke a törvényben megállapított öröklési illetékmentes értéket meghaladja.

A hagyatéki leltár felvételét (szükség esetén kiegészítését) követően kerül sor a hagyatéki tárgyalás kitűzésére és lefolytatására, majd az eljárást lezáró és hagyatékot átadó végzés meghozatalára. Az adóhatóság a hagyatéki eljárást lefolytató közjegyző jogerős hagyatékátadó végzésében rögzített

adatok alapján jár el, és azokhoz kötve van. Ezért, ha a hagyatékátadó végzésben szerepel belföldi társasági részesedés (pl. részvény, üzletrész) vagy belföldi vállalkozással szembeni követelés, akkor ezeket az **Itv. területi hatálya alá tartozónak** kell tekinteni. A kérdés azonban továbbra is fennáll, hogy a példánkban szereplő részesedést vagy követelést az illetékes közjegyző milyen esetekben tünteti fel a hagyatékátadó végzésben.

Mivel a Hetv. nem határozza meg egyértelműen, hogy pontosan mit jelent a „belföldi” kifejezés, ezért annak köznapi értelmezését kell alapul venni: belföldi az, ami Magyarország területén található, Magyarországhoz (akár magyar társasághoz köthető), illetve nyilvántartás esetén az, amit Magyarországon vezetnek. Ezt az értelmezést erősíti a Hetv. 43/A. § is, amely a „külföldi hagyaték” fogalmát rögzíti, vagyis azt a vagyont, amely nem Magyarországon található, illetve nem Magyarországon vezetett nyilvántartásba van bejegyezve.

A cégjegyzékbe bejegyzett gazdasági társaságban fennálló tagi (részvényesi) részesedés belföldinek minősítésénél a Hetv. 20. § (1) bekezdése alapján az a döntő, hogy a társaság szerepel-e a Magyarországon vezetett cégjegyzékben. Nincs jelentősége annak, hogy a részesedés jogosultja milyen állampolgárságú, mely ország vonatkozásában tekinthető belföldi adóügyi illetőségűnek. Ezért a magyar cégjegyzékbe bejegyzett társaságban meglévő tagi (részvényesi) részesedés belföldi hagyatéki vagyonnak számít, függetlenül a tulajdonos állampolgárságától/adóügyi illetőségétől.

Összefoglalva a fentieket, a levezetésből egyértelműsíthető, hogy egy belföldi (magyar cégjegyzékbe bejegyzett) gazdasági társaságban tartott részesedés minden esetben belföldi hagyatéknak minősül, függetlenül attól, hogy az örökhangyó magánszemély külföldi illetőségűnek minősíthető, vagy sem. A fentiek alapján valószínűsíthető, hogy egy belföldi gazdasági társasággal szembeni követelést (pl. kölcsönnyújtásból származó követelést) hasonlóképpen kell megítélni. Azaz, amennyiben a követelés a magyar cégjegyzékbe bejegyzett társasággal szemben áll fenn, az értelmezésünk szerint szintén belföldi hagyatéknak tekintendő.

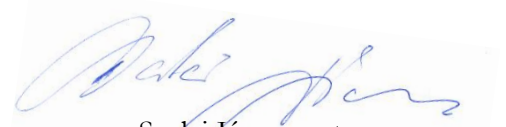
Amennyiben további kérdései merülnének fel a fentiekkel kapcsolatban, adószakértőink állnak rendelkezésére a megadott elérhetőségeken.

Tisztelt Olvasó!

Minden {pmx} kiadványt a lehető legnagyobb gonddal és figyelemmel állítunk össze, az elmúlt közel három évtized során megszerzett ismereteink és gyakorlati tapasztalataink birtokában. S éppen ezen ismeretek mondatják velünk azt, hogy adózási szempontból szinte nincs két egyforma eset, sokszor egy jelentéktelennek tűnő eltérés alapvetően érintheti, változtathatja meg egy ügylet, tranzakció vagy éppen juttatás adókötelezettségét. Erre tekintettel kérjük, hogy nagyon gondosan mérlegelje, ha üzleti döntéseit kizárólag ezen kiadványban foglalt tartalomra alapozva hozza meg és nem konzultál adószakértőjével a konkrét eset kapcsán. Mi nyomatékosan hangsúlyozzuk azt, hogy minden esetben ki kell kérni a konkrét ügyről a szakértő véleményét és megalapozott, felelősségteljes döntés csak ennek birtokában hozható.

A fentiek miatt a kiadvány nem megfelelő gondossággal történő felhasználásából fakadó semmilyen kárért nem tudunk felelősséget vállalni.

Megértését köszönjük!

Szalai János partner

